

ТИПІФІКАЦІЯ ВИДІВ СУДИННИХ РОСЛИН, ОПИСАНИХ З УКРАЇНИ: РОДИНА *LAMIACEAE* (РОДИ *ACINOS* MOENCH — *ORIGANUM* L.)

Ключові слова: тип виду, протолог, голотип, лектотип, ізотип, неотип, *Lamiaceae*, Україна

У статті подається список видів родини *Lamiaceae* Martinov, описаних з України (роди *Acinos* Moench — *Origanum* L.). Він складений на основі аналізу протологів і типових зразків і містить 29 видів (видовий статус частини з них в останніх таксономічних обробках не визнається).

Родина *Lamiaceae* за кількістю видів належить до найбільших родин флори світу. Вона входить також до десяти провідних родин майже усіх регіональних флор України. Цим пояснюється значний інтерес до неї з боку флористів і систематиків. Монографами різних родів родини у «Флорі СРСР» і «Флорі УРСР» були М.В. Клоков, Є.Г. Победимова, С.В. Юзепчук, А.І. Пояркова, О.Е. Кноррінг, Л.О. Купріянова, Н.О. Десятова-Шостенко, В.М. Гладкова, Ю.Л. Меницький та ін.

Для кожного виду вказуються базіонім, основна синоніміка, а також номенклатурний тип (цитовання протологу або голотипу, лектотипу, ізотипу, чи неотипу) та місце його зберігання. В окремих випадках, коли вибір лектотипу чи неотипу або з'ясування наявності типових зразків були неможливими, замість конкретного номенклатурного типу цитується протолог або наводяться автентичні зразки. Тип подається за оригінальним описом зі збереженням старих назв адміністративних пунктів.

Слід зазначити, що з особливих причин у роки Великої Вітчизняної війни значну частину гербарних зразків родини *Lamiaceae*, особливо з роду *Thymus* L., було вилучено з гербарію Харківського державного університету (СВУ) і вивезено, а в результаті — втрачено. Тому ми змушені були вибирати відповідні неотипи.

LAMIACEAE MARTINOV *ACINOS* MOENCH

1. *Acinos eglandulosus* Klokov, 1960, Фл. УРСР, 9: 661, 275; Барбарич, 1987, Опред. высш. раст. Укр.:

310; Меницький, 1978, Фл. европ. части СССР, 3: 183, pro syn. *A. arvensis* (Lam.) Dandy.

За протологом: «RSS Ucr., dit. Odessana, distr. Odessanus, prope pag. Altestove, in decliviis lapidoso-steppeis, 12. IV.1953, M. Klokov».

Голотип та ізотип: «*Acinos eglandulosus* Klokov. Одесская обл. и р-н, правый берег Хаджибеевского лимана между с.с. Алтестово и Холодная Балка. Каменисто-степные склоны, 12. IV.1953, M. Клоков» (KW).

2. *Acinos fominii* Des.-Shost. 1938, Зб. праць пам'яті акад. О.В. Фоміна: 39; Клоков, 1960, Фл. УРСР, 9: 278; Барбарич, 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 310; Меницький, 1978, Фл. европ. части СССР, 3:183, pro syn. *A. rotundifolius* Pers.

За протологом: «URSS. Prov. Donetzica (Donbass). Prope p. Bilojarowka in calcareis ad fl. Krynka. 8.VIII.1930, fl. M. Klokov».

Неотип [L. Krytzka, neotypus, hoc loco]: «*Satureja rotundifolia* L. Село Палиевка, Каменского с/с., Успенского района, Луганского округа. На скале каменноугольного песчаника, 21.VI.1928 г. С. Гребенева» (KW).

Примітка. Вказаний у протолозі типовий зразок загублений. За неотип вибрано екземпляр із близького географічного пункту і такий, що відповідає діагнозу виду.

3. *Acinos infectus* Klokov, 1960, Фл. УРСР, 9: 663, 280; Меницький, 1978, Фл. европ. части СССР, 3: 183, pro syn. *A. rotundifolius* Pers.; Барбарич, 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 310, pro syn. *A. graveolens* (M. Bieb.) Link.

За протологом: «Tauria, prope p. Lazurka (ol. Abakly-Tuma), in steppa, 14.V.1955, M. Попов, D. Dobrocza-jeva et A. Barbarycz».

Голотип та ізотипи: «Кримська обл. Укр. РСР, с. Лазурка Джанкойського р-ну (к. Абакли-Тима). Степ, 14.V.1955, М.Г. Попов, Д.М. Доброчаєва, А.І. Барбарич» (KW).

4. *Acinos schizodontus* Klokov, 1960, Фл. УРСР, 9: 663, 284; Барбарич, 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 310; Меницький, 1978, Фл. европ. части СССР, 3: 183, pro syn. *A. arvensis* (Lam.) Dandy.

За протоологом: «Tauria, distr. Sympheropoliensis, mons Czatur-dag, in declivio septentrionali, 11.VII.1956, M. Kotov».

Неотип [L. Krytzka, neotypus, hoc loco]: «*Acinos graveolens* (MB.) Link. Крымский Государственный заповедник, центральная котловина, гора Черная, известняки, 14.VII.1955, М. Котов, А. Евзеров, В. Романов» (KW).

Примітка. Вказаний у протолозі тип загублений. За неотип вибраний гербарний зразок, тестований М.В. Клоковим.

5. *Acinos subcrispus* Klokov, 1960, Фл. УРСР, 9: 662, 278; Меницкий, 1978, Фл. европ. части СССР, 3: 183, pro syn. *A. rotundifolius* Pers.

За протоологом: «RSS Ucr., dit. Chersonensis, prope pag. Kaczkarovka, in declivio lapidoso ad Borysthenem, 31.V.1888, I. Paczoski».

Голотип: «*Calamintha graveolens* Benth., *Thymus graveolens* MB. На каменистых обрывах берега Днепра, с. Качкарровка Херсонского уез., 31.V.1888, I. Paczoski» (KW).

AJUGA L.

1. *Ajuga mollis* Gladkova, 1974, Ботан. журн., 59, 3: 374; Gladkova, 1978, Фл. европ. части СССР, 3: 132; Барбарич, 1987, Определ. высш. раст. Укр.: 300.

За протоологом: «Крым, Судак, Капсельская бухта, степь, 30.VIII.1939, А.И. Пояркова».

Голотип: «*Ajuga mollis* Gladk. № 86. *Ajuga chia* Schreb. Sudak. Капсельская бухта, степь. 30.VIII.1939. А.И. Пожаркова» (LE).

2. *Ajuga pseudochia* Des.-Shost. 1940, Ботан. матлы (Ленинград), 8, 9: 147; Клоков, 1960, Фл. УРСР, 9: 20; Gladkova, 1978, Фл. европ. части СССР, 3: 136, pro syn. *A. chia* Schreb.

За протоологом: «prov. Charkov, opp. Izjum, steppa, 6.VII.1926, M. Klokov».

Неотип [L. Krytzka, hoc loco]: «№ 360 в. *Ajuga chia* Schreb. Харьковская губ., Изюмский уезд, г. Кремьянец, бл. Изюма; кладбище. Степн[ые] склоны с меловой почвой. 22.V.1914, К. Залесский» (KW).

Примітка. Вказаний у протолозі типовий зразок загублений. За неотип вибрано екземпляр із *locus classicus* із *notae criticae* Н. Десятової-Шостенко.

BALLOTA L.

1. *Ballota longicalyx* Klokov, 1960, Фл. УРСР, 9: 645, 152; Gladkova, 1978, Фл. европ. части СССР, 3: 167, pro syn. *B. nigra* L. subsp. *nigra*; Барбарич, 1987, Определ. высш. раст. Укр.: 306, pro syn. *B. ruderalis* Sw.

За протоологом: «RSS Ucr., Odessa, in decliviis litoralibus prope Hortum Botanicum, 14. VIII. 1953, M. Klokov».

Лектотип: [L. Krytzka, lectotypus, hoc loco]: «Одеса. Приморські степові схили під Ботанічним садом. 11.VII. 1953, М. Клоков» (KW).

Примітка 1. У персональній колекції професора М.В. Клокова, як і у фондах гербарію флори України (KW), гербарний зразок, зібраний ним біля Одеського ботанічного саду 14.VIII.1953 р., відсутній. Усі збори з цього виду, які вчений здійснив у 1953 р. в Одесі, датовані 11.VII.1953 р. Виходячи з цього, ми схильні думати, що дата, вказана в протолозі, помилкова, а зразок, процитований нами, можна було б вважати голотипом. Підтвердженням цьому є також напис М.В. Клокова на загальній «сорочці» з гербарним матеріалом даного виду: «*Ballota* (sp.) *longicalyx* Klok.», причому сам автор опису виду взяв у дужки «sp.» і дописав слова «*longicalyx* Klok.». Однак конкретного зразка з-поміж кількох наявних він не вказав, тому серед автентиків ми вибрали лектотип.

Примітка 2. А.Л. Андржейовський описав вид *Ballota sepium* Andrzej., 1862, Исчисл. раст. Подол. губ., 4: 128, non Paulet ex Pers. Він описаний із Поділля: «in Podolia inferiore cumpraecedente; ubique aestate ad autum». Автентичні зразки виду відсутні в гербарії В. Бессера (KW) і колекції типів європейського сектора Гербарію LE. В літературі вказаний вид не цитується, він не занесений також до «Index Kewensis».

BETONICA L.

1. *Betonica brachydonta* Klokov, 1960, Фл. УРСР, 9: 649, 186; Дервиз-Соколова, 1978, Фл. европ. части СССР, 3: 169, pro syn. *Stachys officinalis* (L.) Trevis.

За протоологом: «RSS Ucr. dit. Transcarpatica, distr. Beregovensis, prope pag. Nove Sselo, in prato montano, 16.VI.1947, G. Bilyk».

Голотип та ізотип: «*Betonica officinalis* L. Луки. Нове Село, Береговської окр., Закарпатської області. 16.VI.1947, Г. Білик» (KW).

2. *Betonica fusca* Klokov, 1960, Фл. УРСР, 9: 652, 191; Дервиз-Соколова, 1978, Фл. европ. части, 3: 169, pro syn. *Stachys officinalis* (L.) Trevis.

За протоологом: «Tauria, distr. Alutiensis, supra pag. Nikita, in jaila Nikitensi, 1.VIII.1955, M. Klokov».

Голотип та ізотип: «*Betonica fusca* Klok. Крым, Алуштинский р-н. Над с. Никитой. Никитская яйла в КГЗ, 1.VIII.1955, М. Клоков» (KW).

3. *Betonica perauca* Klokov, 1960, Фл. УРСР, 9: 650, 188; Дервиз-Соколова, 1978, Фл. европ. части, 3: 169, pro syn. *Stachys officinalis* (L.) Trevis.

За протоологом: «RSS Ucr., dit. et distr. Charcoviensis, p. Chutora, in querceto, VI.1907, G. Schirjaev».

Голотип: «*Stachys betonica*. Dist. Charkow. Chutora. Дуб. леса, VI. 1907, Schirjaew» (KW).

CALAMINTHA LAM.

1. *Calamintha macra* Klokov, 1960, Фл. УРСР, 9: 661, 268; Барбарич, 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 310; Меницкий, 1978, Фл. европ. части СССР, 3: 186, pro syn. *C. nepeta* (L.) Savi.

За протологом: «Tauria, distr. Alustiensis, Hortus Botanicus Nikitensis, in decliviis litoralibus, 16.VII.1955, M. Klokov».

Голотип: «*Calamintha macra* Klokov. Крым, Алуштинский р-н, Никитский ботанический сад, на приморских склонах, 16.VII.1955, М. Клоков» (*KW*).

Примітка. Із суміжною з Україною територією Молдови («RSS Moldav., prope opp. Rybnitza locis lapidosis») описано ще один вид цього роду — *Calamintha largiflora* Klokov, 1960, Фл. УРСР, 9: 660, 266, типові зразки якого зберігаються в гербарії *KW* (holotypus, isotypus: «*Calamintha nepeta* Link, fam. Labiatae. Rybnitza Gono de Podolia, distr. de Balta, terrniu calcaire entrales fierres 29.VIII.1886, V. de Montresor»).

GALEOPSIS L.

1. *Galeopsis pubescens* Besser, 1809, Prim, Fl. Gal. 1: 17; id. 1822, Enum. Pl. Vöhl.: 24; Клоков, 1960, Фл. УРСР, 9: 129; Гладкова, 1978, Фл. европ. части СССР, 3: 158.

За протологом: «Leopoli et Cracoviae frequensinter segetes, ad margines agrorum, sepibusque. Circa Duklam E.C.».

Лектотип: [M. Fedoronzuk, lectotypus, hoc loco] «in fruticetis humidis Vöhl. Herb. W. Besser» (*LE*).

Примітка. В гербарії В.Г. Бессера (*KW*) зразки *G. pubescens* відсутні. У колекції типів європейського сектору Інституту ботаніки імені В.Л. Комарова РАН (*LE*), крім зразка, обраного за лектотип, зберігаються також інші автентичні зразки виду.

HYSSOPUS L.

1. *Hyssopus cretaceus* Dubjan. 1905, Sched. Herb. Fl. Ross. 5: 51; Клоков, 1960, Фл. УРСР, 9: 288; Меницкий, 1978, Фл. европ. части СССР, 3: 190; Барбарич, 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 310.

За протологом: «Харьковская губ., Старобельский у., бл. с. Титаровки, на мелу. 30 июня 1903. Собр. И. Шираевский (Prov. Charkov, distr. Starobelsky ad pagum Titarowka, in cretaes. 13 jul. 1903. Legit I. Schirajewsky)».

Лектотип та ізолектотип: «1338. *Hyssopus cretaceus* Dub. sp. n. Харьк. губ., Старобельск. у., бл. с. Титаровки, на мелу. 30 июня 1903. Собр. И. Шираевский (Prov. Charkov, distr. Starobelsky ad pagum Titarowka, in cretaes. 13 jul. 1903. Legit I. Schirajewsky)» (*LE*, lectotypus; *KW*, isolectotypus).

Примітка. Вид описаний на основі ексикати HFR №1338, тому його автентичні зразки, безперечно, зберігаються в Гербарії Ботанічного інституту імені В.Л. Комарова РАН (*LE*), як і в багатьох інших гербаріях світу. В колекції типів європейського сектору гербарію *LE* автентики виду відсутні. Очевидно, вони ще не виділені із загального гербарію. Як видно з цитати типового зразка, в тексті допущена помилка в написанні дати латинською і російською мовами: «13 jul. 1903» і «30 июня 1903».

LAMIUM L.

1. *Lamium dumeticola* Klokov, 1954, Ботан. мат-лы герб. (Ленинград), 16: 319; Клоков, 1960, Фл. УРСР, 9: 141; Гладкова, 1978, Фл. европ. части СССР, 3: 163, pro syn. *L. album* L.

За протологом: «RSS Ucr., dit. Stalinensis, prope opp. Zdanov (olim. Mariupol), 1893, G. Vyssotzkij».

Голотип: «*Lamium album* L. Г. Мариуполь Екатеринославской губ., 1893, Г. Высоцкий» (*LE*, in herb. europ. sector).

2. *Lamium glaberrimum* (K. Koch) Taliev, 1902, Изв. Петербург ботсада, 2, 1: 136; Горшкова, 1954, Фл. СССР, 21: 126; Клоков, 1960, Фл. УРСР, 9: 132; Гладкова, 1978, Фл. европ. части СССР, 3: 163. — *Lagochilus glaberrimus* K. Koch, 1848, Linnaea, 21: 679.

За протологом: «Aus der Krim von Rogner erhalten».

Тип невідомий; імовірно, він зберігається в Німеччині (*HAL*).

3. *Lamium paczoskianum* Vorosch. 1947, Бюл. Москов. об-ва испытат. природы, 52, № 3: 50; Горшкова, 1954, Фл. СССР, 21: 129; Гладкова, 1978, Фл. европ. части СССР, 3: 162. — *L. amplexicaule orientale* Pacz. 1892, Флорограф. и фитогеограф. исследований. Калмыц. степи: 103. — *L. amplexicaule* subsp. *orientale* (Pacz.) P.W. Ball, 1972, Fl. Europ. 3: 148.

За протологом: «Элиста, Енотаевск, Астрахань, Улан-Ерге. Тоже Царицын, Земля донских казаков, 1 экземпляр из Херсонской губ.».

Примітка. За «Флорой СССР» (ц.м.), тип вказувався для Гербарію *LE*. В колекції типів європейського сектору *LE* типовий зразок не виділений.

4. *Lamium stepposum* Kossko ex Klokov, 1960, Фл. УРСР, 9: 644, 134; Гладкова, 1978, Фл. европ. части СССР, 3: 162, pro syn. *L. amplexicaule* L.; Барбарич, 1987, Опред. высш. раст.: 305, pro syn. *L. paczoskianum* Vorosch.

За протологом: «RSS Ucr., dit. Zaporozhiensis, distr. Syvashensis, prope pag. Novo-Mychajlivka, in steppa, 1927, F. Levina».

Неотип [L. Krytzka, neotypus, hoc loco]: «*Lamium amplexicaule* L.; *L. linneanum* Pacz. Distr. Melitopol. Новотроицкий район. К западу от с. Ново-Михайловка. Сладкий под, поле. 15.V.1928, Ф. Левина» (*KW*).

Примітка. Вказаний у протолозі типовий зразок не знайдений. За неотип вибрано екземпляр із географічного пункту, близького до *locus classicus*, і такий, що за морфологічними характеристиками відповідає діагнозу виду.

LEONURUS L.

1. *Leonurus campestris* Andr. 1862, Исчисл. раст. Подол. губ. 4: 128; Куприянова, 1954, Фл. СССР, 21: 151, pro syn. *L. glaucescens* Bunge.

За протологом: «In campestribus. Distr. Balta, ad Cherson usque».

Лектотип [L. Krytzka, lectotypus, hoc loco]: «*Leonurus campestris* Andr. in campis circa Cherson» (*KW*).

2. *Leonurus villosus* Desf. 1815, Tab. ed. 2: 73; Куприянова, 1954, Фл. СССР, 21: 148, pro syn. *L. quinquelobatus* Gilib.; Гладкова, 1978, Фл. европ. части СССР, 3: 166, pro syn. *L. quinquelobatus* Gilib.

Описаний із Криму.

Примітка: В європейському секторі гербарію Ботанічного інституту імені В.Л. Комарова РАН зберігається зразок: «*Leonurus villosus*. Prope Pheodosiam. D'Urville» (*LE*, V. Kreczeticz, in herb. europ. sector, pro «isotypus»).

MARRUBIUM L.

1. *Marrubium cive* Klokov, 1960, Фл. УРСР, 9: 639, 62; Гладкова, 1978, Фл. европ. части СССР, 3: 143, pro syn. *M. peregrinum* L.

За протологом: «RSS Ucr., insula maeotica Birjucij, in reservato, stepra arenosa, 15.VIII.1953, M. Klokov».

Голотип та ізотипи (2): «*Marrubium cive* Klok. УССР, Приазовский р-н. Остров Бирючий. У лиманов, в песчаной степи, 15.VIII.1953. М. Клоков» (*KW*).

MELISSA L.

1. *Melissa bicornis* Klokov, 1960, Фл. УРСР, 9: 659, 256; Барбарич, 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 309; Меницкий, 1978, Фл. европ. части СССР, 3: 183, pro syn. *M. officinalis* L.

За протологом: «Tauria, dit. Alustiensis. Hortus Botanicus Nikitensis, in decliviis litoralibus, 16.VII.1955, M. Klokov».

Голотип та ізотипи (3): «*Melissa bicornis* Klok. Крым, Никитский сад. Приморские склоны, 16.VII.1955, М. Клоков» (*KW*).

MELITTIS L.

1. *Melittis carpatica* Klokov, 1957, Ботан. мат-лы (Ленинград), 18: 213; Барбарич, 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 304; Гладкова, 1978, Фл. европ. части СССР, 3: 153, pro syn. *M. melissophyllum* L. subsp. *sarmatica* (Klokov) Gladkova.

За протологом: «RSS Ucr., dit. Transcarpatica, distr. Perecziniensis, in jugo Shingloria dicto, ad margines fageti, 700 m.s.m., 15.VI.1947, М. Котов».

Голотип та ізотипи (2): «*Melittis melissophyllum* L. Закарпатская обл., Перечинский округ, с. Турьи-Реметы, хребет Шинглория, поляна в буковом лесу у опушки на высоте 700 м, 15.VI.1947, М. Котов» (*LE*, holotypus; *KW*, isotypi).

Примітка. Види роду *Melittis* L. — близькоспоріднені географічні раси, що створюють один цикл — *M. melissophyllum* L. s.l., який у вужчому розумінні, крім *M. carpatica* з території України, включає ще *M. sarmatica* Klokov. Характерною ознакою *M. carpatica*, яка відрізняє цей вид від інших, є рожево-білий віночок із пурпуровими плямами на всіх лопатях спідньої губи (в *M. melissophyllum* L. s. str. — весь віночок пурпуровий). Існують також відміни у формі листків і довжині черешків, а також у формі та розмірах горішків.

2. *Melittis sarmatica* Klokov, 1957, Ботан. мат-лы (Ленинград), 18: 207; Барбарич, 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 304; Гладкова, 1978, Фл. европ. части СССР, 3: 153, pro syn. *M. melissophyllum* L. subsp. *sarmatica* (Klokov) Gladkova.

За протологом: «RSS Ucr., Podolia septentrionalis, non procula Winniza, 3.06.1882, I. Schmalhausen».

Голотип та ізотипи: «*M. melissophyllum* L. В лесу близ Лукашевки Литинского у. Под. г. Винница, 3.VI.1882, I. Schmalhausen» (*LE*, holotypus; *KW*, isotypus).

Примітка. *Melittis sarmatica* відрізняється від інших видів, близьких до *M. melissophyllum*, жовтувато-білим віночком із лілувато-темно-рожевою плямою на середній лопаті спідньої губи та іншими ознаками, вказаними вище.

NEPETA L.

1. *Nepeta campestris* Andr. 1862, Исчисл. раст. Подол. губ., 4: 126.

За протологом: «... а Krasnenkie ad Hyranim et a Raszkow ad Tyram, usque ad Euxinum in campis frequens reperitur».

Лектотип [L. Krytzka, hoc loco]: «*Nepeta campestris* Andr. campis sub Chers. 1023. Herb. W. Besser» (*KW*).

2. *Nepeta parviflora* M. Bieb. 1808, Fl. Taur.-Cauc. 2: 41; Клоков, Фл. УРСР, 9: 85; Гладкова, 1978, Фл. европ. части СССР, 3: 148.

За протологом: «in Tauriae et Caucasi etiam iberici campis collibusque siccis».

Лектотип [Ю. Меницкий, В. Бялт]: «*Nepeta parviflora* M. Ex Tauria et Caucaso demisriore (?) rutheno» (*LE*, in herb. caucas. sector).

3. *Nepeta ucranica* L. 1753, Sp. Pl.: 570; Benth., 1834, in DC., Prodrumus, 12: 393 (excl. pl. taur.-cauc.); Пояркова, 1954, Фл. СССР, 20: 415; Клоков, 1960,

Фл. УРСР, 9: 86, in adnot. ad *N. parviflora* M. Bieb. Гладкова, 1978, Фл. европ. части СССР, 3: 148.

За протологом: «in Ucraina».

Тип: «726.8 ... ucranica» (*LINN*: lectotypus).

Примітка. Незважаючи на ліннеївський видовий епітет («ucranica»), немає жодних підстав вважати вид описаним з України. *N. ucranica* на території України не росте. Про це свідчать і пояснення монографів роду *Nepeta* у «Флорі СССР» (Поляркова, 1954, l.c.), «Флорі УРСР» (Клоков, 1960, l.c.), та обробки роду у «Флорі европейской части СССР» (Гладкова, 1978, l.c.). Дуже важливою щодо розуміння виду та його географічного поширення є також нотатка М.В. Бен-тама (1834, l.c.), який бачив автентичні зразки *N. ucranica* К. Ліннея і впевнено відрізняв її від *N. parviflora*. За даними вказаних авторів, *N. ucranica* є східним вікаріантом *N. parviflora* та заміняє її за Доном і Волгою, досягаючи на сході Прип'яття та Паміро-Алаю. Проте ряд європейських дослідників, а також А.І. Поляркова (l.c.) і В.М. Гладкова (l.c.) наводять цей вид і для Середньої Європи (Угорщина, Румунія) та Болгарії. М.В. Клоков вважав рослину, що наводиться як *N. ucranica* для західного зарубіжжя, окремим особливим видом, якому дав провізорну назву «*Nepeta kernerii* Klok. ined.»: Фл. УРСР, 1960, 9: 86». Цей вид не був валідно описаний.

4. *Nepeta serpyllifolia* M. Bieb. 1808, 2: 40. — *Micromeria serpyllifolia* (M. Bieb.) Boiss. 1859, Diagn. ser. 2, 4: 13; Меницкий, 1978, Фл. европ. части СССР, 3: 184, pro syn. *Micromeria fruticosa* (L.) Druce subsp. *serpyllifolia* (M. Bieb.) Davis.

За протологом: «in Tauriae rupestribus, circa ruinas castelli Inkiermen».

Лектотип [В. Бялт, lectotypus, pro «holotypus»]: «*Nepeta serpyllifolia* M. Bieb. ex Tauria. Circa Castellum Inkiermen ruinas lecta. a. 1804» (*LE*, in herb. caucas. sector).

ORIGANUM L.

1. *Origanum dilatatum* Klokov, 1960, Фл. УРСР, 9: 664, 293; Меницкий, 1978, Фл. европ. части СССР, 3: 183, pro syn. *O. vulgare* L.

За протологом: «Tauria, prope Jaltam, mons Aj-Petri, ad cataractam Uczansu, 20.VII.1955, M. Klokov».

Голотип: «Ай-Петри. Лес около водопада Учансу. Крым, Алуштинский р-н, окрестности Ялты, 20.VII.1955, M. Klokov» (*KW*).

Рекомендує до друку
М.М. Федорончук

Надійшла 15.02.2013 р.

Л.И. Крицкая

Национальный Научно-природоведческий музей
НАН Украины, г. Киев

ТИПИФИКАЦИЯ ВИДОВ СОСУДИСТЫХ РАСТЕНИЙ, ОПИСАННЫХ ИЗ УКРАИНЫ: СЕМЕЙСТВО LAMIACEAE (РОДЫ ACINOS MOENCH — ORIGANUM L.)

Приводится список, составленный на основе анализа протологов и типовых образцов, 29 видов семейства *Lamiaceae*, описанных с территории Украины (роды *Acinos* Moench, *Ajuga* L., *Ballota* L., *Betonica* L., *Calamintha* Mill., *Galeopsis* L., *Lamium* L., *Melissa* L., *Melittis* L., *Nepeta* L., *Origanum* L.). Для каждого вида указывается бационим, основная синонимика, номенклатурный тип (протолог, голотип, лектотип, изотип, неотип) и место его хранения.

Ключевые слова: тип вида, протолог, голотип, лектотип, изотип, неотип, *Lamiaceae*, Украина.

Л.І. Крицька

National Museum of Natural History NAS of Ukraine, Kyiv

TYPIFICATION OF VASCULAR PLANT SPECIES DESCRIBED FROM UKRAINE: FAMILY LAMIACEAE (GENERA MOENCH — ORIGANUM L.)

The list of 29 species of the family *Lamiaceae* described from Ukraine (genera *Acinos* Moench, *Ajuga* L., *Ballota* L., *Betonica* L., *Calamintha* Mill., *Galeopsis* L., *Lamium* L., *Melissa* L., *Melittis* L., *Nepeta* L., *Origanum* L.) is presented based on analyses of the protologues and type specimens. The basionym, main synonymy, nomenclatural type (protologue, holotype, lectotype, isotype, or neotype) and place of storage for each species are given.

Key words: species type, protologue, holotype, lectotype, isotype, neotype, *Lamiaceae*, Ukraine.